

Dosarul nr. 3-31/23

2-23177619-01-3-13122023

ÎNCHEIERE

21 decembrie 2023

mun. Chișinău

Completul de judecată instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție pentru examinarea cererii de recuzare, în cadrul procedurii pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecători

Boris Talpă

Igor Mînăscurtă

Diana Stănilă

Cu participarea grefierului

Alexandru Ciorba

examinând cererea de recuzare înaintată de Codreanu Vitalie, reprezentat de către avocatul Zama Vitalie, judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Ion Malanciuc, Aliona Donos și Oxana Parfeni,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de contestare depusă de Vitalie Codreanu împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor cu privire la anularea deciziei nr. 2 din 04 decembrie 2023, obligarea reluării procedurii de evaluare a candidatului de către Comisie și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

a c o n s t a t a t :

La 12 decembrie 2023, Vitalie Codreanu a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, solicitând:

a) anularea deciziei Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor nr. 2 din 04 decembrie 2023 privind candidatura lui Vitalie Codreanu, candidat la funcția de membru în Consiliul Superior al Procurorilor;

b) obligarea Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor să reia procedura de evaluare a candidatului Vitalie Codreanu;

c) obligarea Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor să emită actul administrativ individual favorabil.

Prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 179 din 27 octombrie 2023 „Cu privire la modificarea dispoziției nr. 29 din 29 martie 2022”, a fost modificată componența Completul de judecată special, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, în componența: Ion Malanciuc (președinte), Oxana Parfeni și Aliona Donos (judecători). Membru supleant – Boris Talpă (judecător).

Examinarea cauzei cu participarea părților a fost stabilită pentru 21 decembrie 2023, ora 09.00.

În cadrul ședinței de judecată de examinare a cauzei, Codreanu Vitalie, reprezentat de către avocatul Zama Vitalie a înaintat cerere de recuzare judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Ion Malanciuc, Aliona Donos și Oxana Parfeni, de la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentate la cererea de contestare depusă de Vitalie Codreanu împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor cu privire la anularea deciziei nr. 2 din 04 decembrie 2023, obligarea reluării procedurii de evaluare a candidatului de către Comisie și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În esență, reclamantul a specificat că, judecarea cauzei de către Curtea Supremă de Justiție, formată din judecători transferați temporar de la instanțe de rang inferior, nu corespunde standardului unei instanțe independente și imparțiale, instituite de lege, aceasta afectează echitatea procedurii pendinte în fața Curții Supreme de Justiție și face ca judecătorii Ion Malanciuc, Aliona Donos și Oxana Parfeni să fie incompatibili la examinarea prezentei cauze.

De asemenea a notat că, Hotărârea Curții Constituționale nr.32/2017, prin care înalta Curte a apreciat că prevederile contestate permit intervenția discreționară și necontrolată a unui organ din afara puterii judecătorești în activitatea justiției, fapt inadmisibil și contrar Constituției. La fel, intervenția unui organism, care nu face parte din puterea judecătorească, în problemele strict administrative ale unui organism din puterea judecătorească este inacceptabilă din perspectiva principiilor separației puterilor și al buneii-administrări. Cu referire la puterea judecătorească, necesită a fi reținut faptul că în virtutea misiunii constituționale a puterii judecătorești, limitele colaborării și separării puterii judecătorești cu celelalte puteri, sunt determinate atât de Constituție cât și standardele internaționale în domeniul justiției, la care Republica Moldova a aderat. Or, intervenția în activitatea puterii judecătorești, nu poate fi realizată în fraudă dreptului la un proces echitabil sau standardelor internaționale în domeniul justiției.

Funcționarea Curții Supreme de Justiție în formatul normei criticate atrage după sine abateri de la standardele Convenției Europene a Drepturilor Omului, în speță art.6. Or, asemenea riscuri atrag după sine potențiala condamnare a Republicii Moldova la CtEDO. Astfel, judecarea cauzelor în Curtea Supremă de Justiție de către judecători ai instanțelor de fond, reprezintă un nonsens juridic inclusiv din perspectiva art.20 și art. 115 din Constituție, fapt care afectează modalitatea constituirii unei asemenea instanțe.

În ședința de judecată, fiind înștiințați legal despre ora, data și locul petrecerii acesteia, reclamantul Codreanu Vitalie, avocatul Zama Vitalie, precum și reprezentanții Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, avocatul Gladei Roger și Cernei Valeriu, nu s-au prezentat.

De asemenea, prin intermediul poștei electronice, Zama Vitalie a expediat cerere de amânare a ședinței de examinare a cererii de recuzare, din motive obiective.

Analizând cererea de amânare depusă de către avocatul Zama Vitalie, completul de judecată a respins-o ca fiind neîntemeiată, din care motiv s-a dispus examinarea cererii de amânare în lipsa participanților la proces, fiind citați legal.

Analizând argumentele expuse în cererea de recuzare înaintată de Codreanu Vitalie, judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Ion Malanciuc, Aliona Donos și Oxana Parfeni, și raportând, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, o consideră neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Conform art. 202 alin. (1) din Codul administrativ, judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50.

Potrivit art. 50 din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției. Motivul indicat la alin. (1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică:

- a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia;
- b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură;
- c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii;
- d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

În același timp, art. 202 alin. (4) din Codul administrativ prevede că recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

În baza art. 52 alin. (2) și (4) din Codul de procedură civilă, propunerea de recuzare trebuie să fie motivată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că motivele invocate de către reclamantul Codreanu Vitalie nu cad sub incidența art. 50 din Codul administrativ.

Argumentele care au fost invocate drept temei de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Ion Malanciuc, Aliona Donos și Oxana Parfeni se referă, în esență, la dezacordul acestuia cu privire la modul de numire a magistraților Ion Malanciuc, Aliona Donos și Oxana Parfeni în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, circumstanță care nu cade sub incidența art. 50 din Codul administrativ și care ar constitui o suspiciune de imparțialitate.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, cadrul legal care a servit drept temei pentru transferul temporar, pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 10 mai 2023, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, al unor judecători, inclusiv a judecătorilor Ion Malanciuc, Aliona Donos și Oxana Parfeni este Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, care este în vigoare și poartă un caracter obligatoriu, fiind executorie și opozabilă tuturor subiecților de drept.

La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că potrivit prevederilor art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, în cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție. Transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023, s-a dispus transferarea temporară, pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 10 mai 2023, în funcția de judecători ai Curții Supreme de Justiție, a mai multor judecători din instanțele ierarhic inferioare, inclusiv a judecătorilor Ion Malanciuc, Aliona Donos și Oxana Parfeni.

Prin hotărârea nr. 506/31 din 02 noiembrie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a prelungit termenul de transfer temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, până la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecător,

pentru judecătorii : Aliona Donos de la Judecătoria Bălți, Sergiu Daguța de la Curtea de Apel Chișinău, Ion Malanciuc de la Judecătoria Criuleni, Viorica Puica de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Oxana Parfeni de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Boris Talpă de la Curtea de Apel Chișinău și Ghenadie Eremciuc de la Judecătoria Bălți.

Totodată, prin hotărârea nr. 507/31 din 02 noiembrie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a transferat temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, începând cu data de 12 noiembrie 2023, până la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecător, judecătorii Diana Stănilă de la Curtea de Apel Bălți și Igor Mânăscurtă de la Curtea de Apel Chișinău.

Mai mult ca atât, prin decizia Curții Constituționale nr.100 din 10 august 2023 (dosarul nr.123a/2023) de inadmisibilitate a sesizărilor nr.123a/2023, nr.159g/2023 și nr.169g/2023 pentru controlul constituționalității art.21 alin.(8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (transferul temporar al unor judecători la Curtea Supremă de Justiție), s-au declarat inadmisibile sesizările pentru controlul constituționalității art.21 alin.(8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, depuse de Vlad Bătrîncea și Adrian Albu, deputați în Parlamentul Republicii Moldova, de avocații Nicolae Posturusu, Pentru Balan și Ion Vîzdogă, în interesele lui Igor Dodon, parte în dosarul nr.1r-arest-3/2023, pendinte la Curtea Supremă de Justiție, precum și de Neonila Casian, reclamantă în dosarul nr.2ra-1654/2022, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, suportul legal care a servit drept temei pentru transferul temporar, până la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecători, începând cu 12 noiembrie 2023, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, a unor judecători din cadrul instanțelor judecătorești naționale, inclusiv a judecătorilor Ion Malanciuc, Oxana Parfeni și Aliona Miron, este Legea nr.65 din 30.03.2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (art.21 alin.(8)), care la moment este în vigoare, poartă un caracter obligatoriu, este executorie și este opozabilă tuturor subiecților de drept.

Pe cale de consecință, prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 179 din 27 octombrie 2023 „Cu privire la modificarea dispoziției nr. 29 din 29 martie 2022”, a fost modificată componența Completul de judecată special, instituit în cadrul Curții Supreme de Justiție, pentru examinarea contestațiilor declarate împotriva deciziilor Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor, în componența: Ion Malanciuc (președinte), Oxana Parfeni și Aliona Donos (judecători). Membru supleant – Boris Talpă (judecător).

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de recuzare înaintată de Codreanu Vitalie, judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Ion Malanciuc, Aliona Donos și Oxana Parfeni.

În conformitate cu art. 202 alin. (4) și 230 din Codul administrativ, art. 53 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de recuzare înaintată de Codreanu Vitalie, reprezentat de către avocatul Zama Vitalie, judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Ion Malanciuc, Aliona Donos și Oxana Parfeni, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de contestare depusă de Vitalie Codreanu împotriva Comisiei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor cu privire la anularea deciziei nr. 2 din 04 decembrie 2023, obligarea reluării procedurii de evaluare a candidatului de către Comisie și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Boris Talpă

Judecători

Igor Mînăscurtă

Diana Stănilă